

Тлумачення КТМФЗ 21 Обов'язкові платежі

Посилання

- МСФЗ 18 "Подання та розкриття інформації у фінансовій звітності"
- МСБО 8 "Основа для складання фінансової звітності"
- МСБО 12 "Податки на прибуток"
- МСБО 20 "Облік державних грантів та розкриття інформації про державну допомогу"
- МСБО 24 "Розкриття інформації про пов'язані сторони"
- МСБО 34 "Проміжна фінансова звітність"
- МСБО 37 "Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи"
- КТМФЗ 6 "Зобов'язання, що виникають внаслідок участі у специфічному ринку – відходів електричного та електронного обладнання".

Загальна інформація

- 1 Органи влади можуть зобов'язувати суб'єктів господарювання сплачувати обов'язкові платежі. Комітет з тлумачень МСФЗ отримав прохання надати керівництва щодо обліку обов'язкових платежів у фінансовій звітності суб'єкта господарювання, який сплачує такий обов'язковий платіж. Питання полягає у тому, коли саме визнавати зобов'язання сплатити обов'язковий платіж, який обліковується відповідно до МСБО 37 "Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи".

Сфера застосування

- 2 У цьому Тлумаченні розглядається порядок обліку зобов'язання сплатити обов'язковий платіж, якщо таке зобов'язання належить до сфери застосування МСБО 37. У Тлумаченні також розглядається порядок обліку зобов'язання сплатити обов'язковий платіж, час сплати та сума якого чітко визначені.
- 3 У цьому Тлумаченні не розглядається облік витрат, що виникають внаслідок визнання зобов'язання сплатити обов'язковий платіж. Щоб вирішити, до чого приводить визнання зобов'язання сплати обов'язковий платіж – до виникнення активу чи витрат, суб'єктові господарювання слід застосовувати інші Стандарти.
- 4 Для цілей цього Тлумачення, обов'язковий платіж – це вибуття ресурсів, що втілюють економічні вигоди, який накладається органами влади на суб'єктів господарювання відповідно до законодавства (тобто законів та/або нормативно-правових актів), окрім
 - (а) вибуття ресурсів, що належить до сфери застосування інших Стандартів (таких як податки на прибуток, що належать до сфери застосування МСБО 12 "Податки на прибуток"); та
 - (б) штрафів та інших санкцій, що накладаються за порушення законодавства.
 "Орган влади" означає уряд, урядові установи та подібні органи (місцеві, національні або міжнародні).
- 5 Платіж, здійснений суб'єктом господарювання за придбаний актив або за надані послуги за контрактною угодою з органом влади, не відповідає визначенню обов'язкового платежу.
- 6 Від суб'єкта господарювання не вимагається застосовувати це Тлумачення до зобов'язань, що виникають внаслідок використання схем торгівлі викидами.

Проблемні питання

- 7 З метою роз'яснення порядку обліку зобов'язання сплатити обов'язковий платіж, у цьому Тлумаченні розглядаються такі питання:
 - (а) яка подія, що створює зобов'язання, зумовлює визнання зобов'язання сплатити обов'язковий платіж?

- (б) чи створює економічна необхідність продовжувати діяльність у майбутньому періоді конструктивне зобов'язання сплатити обов'язковий платіж, необхідність сплати якого виникне внаслідок діяльності у такому майбутньому періоді?
- (в) чи означає припущення про безперервність діяльності наявність у суб'єкта господарювання теперішнього зобов'язання сплатити обов'язковий платіж, необхідність сплати якого виникне внаслідок діяльності у такому майбутньому періоді?
- (г) чи визнання зобов'язання сплатити обов'язковий платіж виникає у певний момент часу, чи воно у деяких випадках виникає поступово, з плином часу?
- (г) яка подія, що створює зобов'язання, зумовлює визнання зобов'язання сплатити обов'язковий платіж, який виникає при досягненні мінімального граничного рівня?
- (д) чи є однаковими принципи визнання зобов'язання сплатити обов'язковий платіж у річній фінансовій звітності та у проміжній фінансовій звітності?

Консенсус

- 8 Подія, що створює зобов'язання, зумовлює визнання зобов'язання сплатити обов'язковий платіж, – це діяльність, внаслідок якої необхідно сплатити обов'язковий платіж, визначений законодавством. Наприклад, якщо діяльністю, внаслідок якої необхідно сплатити обов'язковий платіж, є отримання доходу у поточному періоді, а розрахунок обов'язкового платежу здійснюється на основі доходу, який був отриманий у попередньому періоді, то подією, що створює зобов'язання, для такого обов'язкового платежу є отримання доходу у поточному періоді. Отримання доходу у попередньому періоді є необхідною, але не достатньою підставою для виникнення теперішнього зобов'язання.
- 9 Суб'єкт господарювання не має конструктивного зобов'язання сплатити обов'язковий платіж, необхідність сплати якого виникне внаслідок діяльності у майбутньому періоді, в результаті того, що суб'єкт господарювання економічно змушений продовжувати свою діяльність у цьому майбутньому періоді.
- 10 Складання фінансової звітності за припущенням про безперервність діяльності не означає, що суб'єкт господарювання має теперішнє зобов'язання сплатити обов'язковий платіж, необхідність сплати якого виникне внаслідок діяльності у майбутньому періоді.
- 11 Зобов'язання сплатити обов'язковий платіж визнається прогресивно, якщо подія, що створює зобов'язання, настає протягом деякого періоду часу (тобто якщо визначена законодавством діяльність, внаслідок якої необхідно сплатити обов'язковий платіж, відбувається протягом певного періоду часу). Наприклад, якщо подія, що створює зобов'язання, – це отримання доходу за певний період часу, то відповідне зобов'язання визнається з отриманням доходу суб'єктом господарювання.
- 12 Якщо зобов'язання сплатити обов'язковий платіж перетворюється в необхідність сплатити цей обов'язковий платіж при досягненні мінімального граничного значення, то облік фінансового зобов'язання, яке виникає внаслідок взятого суб'єктом господарювання зобов'язання, повинен відповідати принципам, встановленим у пунктах 8–14 цього Тлумачення (зокрема, у пунктах 8 та 11). Наприклад, якщо подією, що створює зобов'язання, є досягнення мінімального граничного рівня результатів діяльності (наприклад, мінімальної суми доходу або обсягу реалізації чи випуску продукції), то відповідне зобов'язання визнається тоді, коли досягається такий мінімальний граничний рівень результатів діяльності.
- 13 Суб'єкт господарювання застосовує у проміжній фінансовій звітності ті самі принципи визнання, які він застосовує у річній фінансовій звітності. Внаслідок цього у проміжній фінансовій звітності зобов'язання сплатити обов'язковий платіж:
 - (а) не визнається, якщо немає теперішнього взятого суб'єктом господарювання зобов'язання сплатити обов'язковий платіж на кінець проміжного звітного періоду; та
 - (б) визнається, якщо є теперішнє взятє суб'єктом господарювання зобов'язання сплатити обов'язковий платіж на кінець проміжного звітного періоду.
- 14 Якщо суб'єкт господарювання сплатив обов'язковий платіж авансом, але ще не має взятого ним теперішнього зобов'язання сплатити цей обов'язковий платіж, то він визнає актив.

Додаток А

Дата набрання чинності та перехідні положення

Цей додаток є невіддільною частиною Тлумачення і має таку саму силу, що й інші частини Тлумачення.

- A1 Суб'єкт господарювання застосовує це Тлумачення для річних періодів, які починаються 1 січня 2014 р. або пізніше. Більш раннє застосування дозволяється. Якщо суб'єкт господарювання застосовує це Тлумачення до більш раннього періоду, він розкриває цей факт.
- A2 Зміни в облікових політиках, що виникають внаслідок першого застосування цього Тлумачення, обліковують ретроспективно відповідно до МСБО 8 *"Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки"*.¹

¹ Під час випуску у квітні 2024 року МСФЗ 18 *"Подання та розкриття інформації у фінансовій звітності"* РМСБО змінила назву МСБО 8 на *"Основа для складання фінансової звітності"*.